

YATIRIM KAPSAMINDA UYULMASI GEREKEN KOŞULLAR

Çağrı Dönemi: 1

Tedbir 101: Tarımsal İşletmelerin Fiziki Varlıklarına Yönelik Yatırımlar

Sektör 101-3: Kanath Eti

Mahal büyüklükleri dizayn edilirken "Yatırım Kapsamında Uyulması Gereken Koşullar" tablosu dikkate alınmalıdır. Burada belirtilen sayısal ölçülerin en fazla %30 kadar fazlasının kullanılabileceği göz ardı edilmemelidir. Aşağıda belirtilen sayısal ölçülerden aralık verilmiş değerler için %30 uygulanmaz. Projeler bu sınırlama içinde yapılmalıdır.

GENEL KRİTERLER	
1	"Mevcut-Yeni Yapı/Bina Listesi" eksiksiz ve doğru olarak doldurulmalıdır.
2	Makine-Ekipman yerleşim planı ile mimari plan uyumlu olmalıdır.
3	Mimari proje, spesifik uygunluk kriterlerindeki kapasite sınırlarıyla uyumlu olmalıdır.
4	Mimari proje/ Makine-Ekipman yerleşim planı, iş planında ki ifadelerle uyumlu olmalıdır.
5	Yatırımda Kullanılacak Olan Mevcut ve Yeni Alınacak Tüm Makine-Ekipmanlar, "Makine Ekipman Yerleşim Planı ve Listesi"nde eksiksiz ve doğru şekilde gösterilmelidir.
6	Destek talebinde bulunulan makine-ekipmanın kapasitesine karar verilirken dikkat edilen hususlar ve hesaplama kriterleri, yatırım ölçeğine uygun olmalıdır.

YENİLENEBİLİR ENERJİ İÇİN KRİTERLER	
1	Sadece şebekeye bağlı (on-grid) yenilenebilir enerji sistemlerine ilişkin harcama kalemleri uygun harcama olarak değerlendirilecektir.
2	Yeni kurulacak işletmelerde; Yenilenebilir enerji tesisi kurulu gücü, işletmenin elektrik projesinde yer alan yükleme cetvelinde yazan kurulu gücün %60'ını geçmemelidir. Daha yüksek oranlar destek kapsamında değerlendirilmeyecektir.
3	Mevcut işletmeler için; 3 yıldan uzun süredir faaliyet gösteren ve gerçekleştirilecek proje ile kapasitesi %30 dan fazla değişmeyecek olan projelerde; Yenilenebilir enerji tesisinin kurulu gücü, işletmenin son 3 yıllık elektrik tüketim verileri baz alınarak hesaplanan ortalama yıllık elektrik tüketiminin %120'sini geçmemelidir. (Kontroller için https://re.jrc.ec.europa.eu/pvg_tools/en/ web sitesi verileri baz alınacaktır.) (3 yıllık elektrik tüketim verileri baz alındığında yıllık tüketimleri arasında %30'dan az fark olan işletmeler) İşletmenin son 3 yıllık elektrik tüketim verileri baz alındığında yıllık tüketimleri arasında %30'dan fazla fark olan işletmelerde; Yenilenebilir enerji tesisi kurulu gücü, işletmenin elektrik projesinde yer alan yükleme cetvelinde yazan kurulu gücün %60'ını geçmemelidir. Daha yüksek oranlar destek kapsamında değerlendirilmeyecektir. Gerçekleştirilecek proje ile kapasitesi %30'dan fazla değişecek olan

	veya 3 yıllık elektrik tüketimi bulunmayan işletmeler için; Yenilenebilir enerji tesisi kurulu gücü, işletmenin elektrik projesinde yer alan yükleme cetvelinde yazan kurulu gücün %60'ını geçmemelidir. Daha yüksek oranlar destek kapsamında değerlendirilmeyecektir.
4	Elektrik tesisat projesi işletmenin gerçek gücünü yansıtmalıdır. İşletme elektrik tesisat projesi yükleme cetveli, yenilenebilir enerji tesisinin kurulu gücünün belirlenmesinde ana kriterdir. Dolayısıyla tüketim tesisine ait yükleme cetvelinin detaylı bir şekilde incelenmesi gerekmektedir. Yükleme cetveli incelenirken, Teknik Proje Tablo 2'de yer almayan, sektörde ve/veya yatırım yapılan bölgede kullanımı olmayan veya işletme ölçeğine göre kapasitesi fazla olan makine-ekipmanların yükleme cetvelinde yer almamasına, makine-ekipmanların güçlerinin suni olarak artırılmadığına dikkat edilmelidir.
5	Teknik projede yer alan panellerin toplam gücünden (kWp), eviriciden (invertör) çıkışla (kWe) gerçekleşecek kaybın, oran olarak makul olmasına dikkat edilmelidir. Panellerin toplam gücü (kWp) değeri bağlantı anlaşmasında belirtilen kWe değerinin maksimum %20 fazlası kadar olabilir. Daha yüksek güç değerleri destek kapsamında değerlendirilmeyecektir. Örneğin bağlantı anlaşmasında 100 kWe gücü olan bir işletme, maksimum 120 kWp toplam panel gücü için destek talep edebilir.
6	Kurulacak yenilenebilir enerji sistemi işletme ile aynı parselde olmalıdır.
7	Arazi kurulumları için tesisin güvenliğinin çit, güvenlik işaretlemeleri vb. imalatlarla sağlanmış olması gerekmektedir.
8	Yenilenebilir enerji tesisine ait Teknik Proje Tablo 1, tek hat şeması ve bağlantı anlaşmasında yazan kurulu güç (kWe) değerleri uyumlu olmalıdır.
9	Cephe kurulumu içeren projelerde elektrik mühendisi tarafından hazırlanmış bir verimlilik hesabının sunulması ve gerekli güvenlik önlemlerinin alınması gerekmektedir.
10	Gezinti alanlarının üstünün kapatılarak, üzerine yenilenebilir enerji yatırımı yapılması uygun değildir.

İNŞAAT İŞLERİ İÇİN KRİTERLER	
A	Broyler Kümesi Projesinde Aranacak Kriterler
1	Broyler için, metrekaresindeki kümes hayvanı sayısı minimum 13-maksimum 17 olacak şekilde hesaplanmalıdır.
2	Kümes taban alanının 1/25'i oranında havalandırma bacası, boşluğu vs. planlanmalıdır. (Otomatik havalandırma sistemi olan kümeslerde bu kriter aranmaz)
3	Kümes taban alanının en az 1/20'si oranında hava giriş boşluğu, pencere alanı vs. bırakılmalıdır. (Otomatik havalandırma ve aydınlatma sistemi olan kümeslerde bu kriter aranmaz)
4	Aydınlatma ve diğer gerekli işler için elektrik tesisat projesi sunulmalıdır.
5	Hayvanların içme suyu ihtiyacının karşılanması ve çalışanların temizlik ihtiyaçları için sıhhi tesisat projesi sunulmalıdır.
6	Hasta veya yaralı hayvanlar için izole edilmiş bir yer planlanmalıdır.(Kümes içerisinde, kapasiteyi etkilemeyecek ve kümes taban alanının 1/20'sini aşmayacak şekilde bir alan olmalıdır.)

7	Kümes giriş bölümü en fazla 1 aks uzunluğunda olmalı ve kümes eninden fazla olmamalıdır.
8	Kümeden çıkan ölü hayvanlar için imha çukuru yapımı planlanmalıdır. (20.000-25.000 adet/ kümes kapasitesi için 3 m eninde, 3 m yüksekliğinde ve 3 uzunluğunda (3m*3m*3m) ölü imha çukuru yeterlidir. (Eğer yakma fırını varsa veya alımı planlanmış ise bu kriter aranmaz.)
B	Hindi Kümesi Projesinde Aranacak Kriterler
1	Hindi için, metre karedeki kümes hayvanı sayısı minimum 3 - maksimum 4 olacak şekilde hesaplanmalıdır.
2	Kümes taban alanının 1/25'i oranında havalandırma bacası, boşluğu vs. planlanmalıdır. (Otomatik havalandırma sistemi olan kümeslerde bu kriter aranmaz)
3	Kümes taban alanının en az 1/20'si oranında hava giriş boşluğu, pencere alanı vs. bırakılmalıdır. (Otomatik havalandırma ve aydınlatma sistemi olan kümeslerde bu kriter aranmaz)
4	Hasta veya yaralı hayvanlar için izole edilmiş bir yer planlanmalıdır.(Kümes içerisinde, kapasiteyi etkilemeyecek ve kümes taban alanının 1/20'sini aşmayacak şekilde bir alan olmalıdır.)
5	Kümes giriş bölümü en fazla 1 aks uzunluğunda olmalı ve kümes eninden fazla olmamalıdır.
6	Kümeden çıkan ölü hayvanlar için imha çukuru yapımı planlanmalıdır (4.000-5.000 adet/kümes kapasitesi için 3 m eninde,3 m yüksekliğinde ve 3m uzunluğunda (3m*3m*3m) ölü imha çukuru yeterlidir.) (Eğer yakma fırını varsa veya alımı planlanmış ise bu kriter aranmaz.)
7	Kümesin aydınlatılması ve diğer gerekli işler için elektrik tesisat projesi sunulmalıdır.
8	Hayvanların içme suyu ihtiyacının karşılanması ve çalışanların temizlik ihtiyaçları için sıhhi tesisat projesi sunulmalıdır.
C	Kaz Kümesi Projesinde Aranacak Kriterler
1	Kaz için, kapalı alandaki metre karedeki kümes hayvanı sayısı minimum 2 - maksimum 3 olacak şekilde hesaplanmalıdır.
2	Her bir kaz için kümes alanı dışında 2m ² gezinti alanı hesaplanmalıdır
3	Kümes taban alanının 1/25'i oranında havalandırma bacası, boşluğu vs. planlanmalıdır. (Otomatik havalandırma sistemi olan kümeslerde bu kriter aranmaz)
4	Kümes taban alanının en az 1/20'si oranında hava giriş boşluğu, pencere alanı vs. bırakılmalıdır. (Otomatik havalandırma ve aydınlatma sistemi olan kümeslerde bu kriter aranmaz)
5	Hasta veya yaralı hayvanlar için izole edilmiş bir yer planlanmalıdır. (Kümes içerisinde, kapasiteyi etkilemeyecek ve kümes taban alanının 1/20'sini aşmayacak şekilde bir alan olmalıdır.)
6	Kümes giriş bölümü en fazla 1 aks uzunluğunda olmalı ve kümes eninden fazla olmamalıdır.
7	Kümeden çıkan ölü hayvanlar için imha çukuru yapımı planlanmalıdır. (350-3.000 adet/kümes kapasitesi için 3 m eninde, 3 m yüksekliğinde ve 3 m uzunluğunda (3m*3m*3m) ölü imha çukuru yeterlidir.) (Eğer yakma fırını varsa veya alımı planlanmış ise bu kriter aranmaz.)

8	Kümesin aydınlatılması ve diğer gerekli işler için elektrik tesisat projesi sunulmalıdır.
9	Hayvanların içme suyu ihtiyacının karşılanması ve çalışanların temizlik ihtiyaçları için sıhhi tesisat projesi sunulmalıdır.
D	Broyler Kümesi (Organik Üretim İçin) Projesinde Aranacak Kriterler
1	Organik hayvancılık sertifikasına sahip işletme; Mevcut barınma alanları Organik Tarım Mevzuatına göre değerlendirilecektir. <i>01/12/2004 tarihli ve 5262 sayılı Organik Tarım Kanununa dayalı olarak hazırlanan 18.08.2010 tarih ve 27676 sayılı Organik Tarımın Esasları ve Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik</i>
E	Hayvansal Gübrenin Depolama ve Yönetimine İlişkin Uyulması Gereken Kriterler
1	İşletme hindi yetiştiriciliği/kaz yetiştiriciliği faaliyeti yürütüyorsa 1000 adet kümes hayvanı için 0,28 m ³ /hafta (%30 Kuru Madde), kapalı dönem boyunca ve en az 6 aylık kapasitede hayvansal gübre deposuna sahip olmalıdır.* veya İşletme broyler yetiştiriciliği faaliyeti yürütüyorsa 1000 adet kümes hayvanı için 0,28 m ³ /hafta (%30 Kuru Madde), kapalı dönem boyunca ve 3 dönem (135 Günlük) gübreyi depolayacak gübre deposuna sahip olmalıdır.* <i>* İşletmede üretilen gübrenin, seralarda ve tüm yıl ürün alınabilen bölgelerde kullanıldığını belgeleyen hayvancılık işletmeleri, gübrenin işletmede kaldığı süre dikkate alınmak koşuluyla en az 2 aylık kapasiteli depo yapmak zorundadır.</i> <i>* Hayvancılık işletmelerinin Bakanlık onaylı biyogaz-kompost ya da gübre işleme teknolojisine sahip herhangi bir tesis ile anlaşmasını noter onaylı ibraz etmesi gerekmektedir. Anlaşma yapılan miktar dışında kalan kısım için kapalı dönem boyunca gübreyi depolayacak kapasitede gübre deposu yapmak zorundadır.</i> <i>* İşletmede üretilen gübrenin tamamının biyogaz tesisine verildiği durumlarda ise, işletme kapasitesine uygun olarak en az 1 aylık kapasiteli depo yapmak zorundadır.</i> <i>* Hayvancılık işletmesinin kendine ait bir biyogaz-kompost ya da gübre işleme teknolojisine sahip tesisinin olduğu durumlarda;</i> <i>a) Biyogaz tesisinden çıkan fermente ürünün kapasitesine uygun olarak, gübreyi kapalı dönem boyunca depolayacak büyüklükte gübre deposu yapmak zorundadır.</i> <i>b) Biyogaz-kompost ya da gübre işleme teknolojisine sahip tesisten çıkan ürünün ticareti yapılıyorsa, paketlenmiş ürünün dışında kalan miktarına uygun olarak, gübreyi kapalı dönem boyunca depolayacak büyüklükte gübre deposu yapmak zorundadır.</i>

	<p>Toplam Depo Kapasitesi (m³) hesaplanırken aşağıdaki kriterler de dikkate alınarak, toplam gübre hacmine eklenmelidir.</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Depo alanı (m²)*** x Hava Payı (Kapalı depolar için 0.2m, açık depolar için 0.3m) ➤ Kapalı dönem boyunca depo alanına düşecek toplam yağış miktarı (m³)* ➤ Kapalı dönem boyunca tahmini işletme yıkama suyu miktarı (m³)** (toplam gübre hacmi x 0,01) <p>* Sadece üstü açık depo hacmi hesabında dikkate alınacaktır. ** Sadece sıvı gübre ve bulamaç depo hacmi hesabında dikkate alınacaktır. *** Depolama alanı; toplam gübre hacminin belirlenecek yükseklikte/derinlikte depolanması için gerekli zemin alanıdır.</p>		
2	Gübre deposunda sızdırmazlık şartı sağlanmalıdır.		
3	Tarımsal işletmeden çıkan atık su, yalnızca atık su toplama amacıyla ayrılan tank, konteyner veya atık toplamaya uygun tesislerde toplanmalıdır.		
4	Katı hayvan gübresine ait depolarının kapasitesi hesaplanırken yıllık yağış miktarı dikkate alınmalıdır. Alınmadı ise gübrenin üzerine yağmur yağmasını engelleyecek şekilde çatı veya polietilen örtü vb. yapılmalıdır.		
5	-İşletme içinde gübre deposu ve diğer üniteler arasındaki mesafeler aşağıdaki tabloda verilen mesafelere göre planlanmalıdır. (Mevcut İşletmeler için tebliğde belirtilen süre içinde sağlanmalıdır)		
	Çiftlikte gübre depoları ve diğer üniteler arasındaki mesafeler tablosu		
	ÜNİTE	MESAFELER	
		Üstü açık gübre deposu	Üstü kapalı gübre deposu
	Ev	20 m	10 m
	Komşu evi	30 m	20 m
	Üretim- işleme tesisi	50 m	20 m
	Tohum- yem deposu	10 m	5 m
Kuyu	15 m	15 m	
İçme suyu kaynakları*	50 m	50 m	
Diğer su kaynakları	20 m	20 m	
*İçme suyu havzalarında faaliyet gösteren işletmelerin hayvansal gübre depoları planlanırken; içme-kullanma suyu temin edilen veya edilmesi planlanan bütün yer üstü ve yer altı suyu kaynaklarının kalitesinin ve miktarının korunmasına ve iyileştirilmesine ilişkin usul ve esasları içeren 28/10/2017 tarihli ve 30224 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan İçme-Kullanma Suyu Havzalarının Korunmasına Dair Yönetmelik hükümlerine ve bu Yönetmeliğe dayanılarak hazırlanan İçme-Kullanma Suyu Havzası Koruma Planlarına uyulması gerekmektedir.			

- Organik hayvancılık sertifikasına sahip işletme;
Mevcut barınma alanları Organik Tarım Mevzuatına göre değerlendirilecektir.
- Yapılarda tüm alanların kullanım amacı belirlenmiş ve yatırım amacı ile uyumlu olmalıdır. Aksi durumda ilgili harcamalarda kesinti yapılabilir veya yapının tamamı uygun olmayan harcama olarak değerlendirilebilir.

- Kümes vb. binalarda idari mahaller (veteriner odası, soyunma odası, tuvalet ve banyo unsurları) planlanması durumunda, bu alanların b y kl g  yatırımın kapasitesi ve tam zamanlı çalışan sayısı ile orantılı olmalıdır. İhtiyaç fazlası büyüklükte planlama yapıldığının tespit edilmesi durumunda, ilgili binanın tamamı uygun olmayan harcama olarak değerlendirilecektir.
- Uygun harcama kodu “Jeneratör odası, istinat duvarı, ihata duvarı/çitler, işletme içi yollar.” olan yapıların uygun harcama toplamı 25.000,00   veya altında olmalıdır.
- Tüm yapılar için (İnşaat/Yenileme/Geniřletme/Modernizasyon) Kazı, Dolgu ve Reglaj İşleri altında yer alan pozların toplam tutarı, yapının uygun harcama tutarının %6 veya daha azı olmalıdır.

ZORUNLU MAKİNE-EKİPMANLAR	
A	Kanath Et İşletmeleri
1	Yem eğer çuvallar halinde depolanıyorsa yem çuvallarının altında ızgaralar bulunmalıdır. (Silo ile otomatik yemlemelerde bu zorunluluk aranmaz)
2	Yemleme Sistemi
3	Sulama Sistemi
4	Sođutma Sistemi
5	Aydınlatma Sistemi
6	Kümes Kontrol Panosu
7	Havalandırma Sistemi
8	Kümes Isıtma sistemi (�flemeli soba/radyan soba/kalorifer vb.)
9	Jeneratör

NOT:

- Bu listede yer alan zorunlu makine ekipmanların teknik projede yer almaması durumunda başvuru sahibi ile irtibata geçilerek ek bilgi açıklama talep edilir. Gelen bilgi çerçevesinde zorunluluğu ortadan kaldıracak bir açıklama yapılmamış ise bu makine ekipmanların alımı zorunlu tutulur.
- Bu listede yer alan inşaat işleri kriterlerinin projede yer almaması durumunda başvuru sahibi ile irtibata geçilerek ek bilgi açıklama talep edilir ve gelen bilgi, açıklama değerlendirilir.
- Yukarıda yer alan makine ekipmanlar broyler ve hindi işletmeleri için zorunlu olup kaz işletmeleri için deđiřiklik gösterebilir.